

CIVIL SZERVEZETEK TÁRSADALMI MEGÍTÉLÉSE

Kutatási jelentés - 2025

POLITICAL CAPITAL
POLICY RESEARCH & CONSULTING INSTITUTE

Tartalom

Tartalom	2
1. Bevezető	3
2. Összefoglaló.....	4
3. Civil szervezetek fogalma, ismertsége.....	5
Konkrét szervezet megnevezése	5
Civil szervezetektől elvárt tevékenységek.....	5
4. A civil szervezetek munkájának megítélése	7
5. A civil szervezetek és a civilek kapcsolata	8
A civil szervezetek a civilek életében.....	8
A civilek a civil szervezetek életében.....	9
Civil szervezeteknek nyújtott támogatás, segítség	9
A segítséget hátráltató tényezők	10
A jövőbeli támogatás lehetséges formái	11
Az SZJA 1%-os felajánlása	12
6. A civil szervezetek és a politika kapcsolata	14
Függelék - a kutatás kérdőíve.....	17

1. Bevezető

A Civilizáció és a Political Capital negyedik alkalommal vizsgálta a civil szervezetekkel kapcsolatos társadalmi vélekedést. A reprezentatív közvélemény-kutatás során többek között a civil szervezetektől elvárt szerepekkel, a civilek és az emberek kapcsolatával, a kölcsönös támogatás tapasztalataival, lehetőségeivel kapcsolatos attitűdöket vizsgáltuk. Mik a részvétel, a segítség, a támogatás módjai, gyakorisága, hátráltató tényezői? A friss felmérés kérdéseinek egy része szerepelt a megelőző kutatásokban is, de a korábbi tapasztalatok alapján újak is bekerültek, illetve volt, amit kihagytunk vagy módosítottunk. Új témaként került be a civil szervezetek munkájának megítélése fontosság és eredményesség szerint, valamint a kormány és a civil szervezetek viszonyáról alkotott képre is rákérdeztünk. Az SZJA 1%-os felajánlása kapcsán pedig új szempontokkal egészítettük ki a kérdéseket, hogy részletesebb képet kapjunk erről a civil szervezetek számára létfontosságú témáról.

A felmérést a Závecz Research készítette 2025. november 23-31. között úgynevezett hibrid adatfelvételi módszerrel, telefonos és online kérdezés alkalmazásával. A kérdezés során figyelembe vették, hogy az egyes társadalmi-demográfiai csoportokat melyik adatfelvételi módszerrel lehet hatékonyabban elérni. A megkérdezettek száma 1000 fő, akik együttesen az ország 18 éves és annál idősebb lakosságát képviselik nemi hovatartozás, iskolai végzettség, életkor és településtípus szerint. A közvélemény-kutatás során kapott adatok 1000 fős mintánál legfeljebb plusz-mínusz 3,2 százalékkal térhetnek el attól, amit akkor kaptunk volna, ha minden választókorú személyt megkérdeztünk volna az országban. A mostani felmérés adatfelvételi módja eltér a korábbiaktól, amelyek személyes megkérdezésen alapultak. Ez a kérdések típusától és témájától függő mértékben befolyásolhatja a válaszadás jellemzőit, ami némileg rontja az eredmények összehasonlíthatóságát.

A korábbi felmérések kutatási jelentései itt elérhetők: [2023](#), [2021](#), [2019](#).

2. Összefoglaló

- **Folytatódott a civil szervezetek ismertségének mérsékelt növekedése.** A megkérdezettek 52 százaléka sikeresen meg tudott nevezni legalább egy civil szervezetet. Emelkedett a spontán említett szervezetek száma is.
- **A rászoruló társadalmi csoportok megsegítése a civilek legfontosabb feladata.** A 1-10-es skálán a megkérdezettek 49%-a értékelte ezt 10-es fontosságúra, további 38% pedig a 7-9 válaszlehetőség valamelyikét jelölte be. A nem (feltétlen) rászoruló, de másokat támogató embereket segítő aktivitások kerültek a második helyre, a közérdekű ügyekben történő aláírásgyűjtés, petíciókezdemenyezés pedig a harmadikra. A korábbi felmérésekhez képest az első két helyezett tekintetében nem történt változás (a harmadikéban igen), emelkedett viszont a fontossági szint, ami a civilek hangsúlyosabb szerepére való igényt jelzi.
- **A civil szféra munkáját általánosságban a megkérdezettek bő háromnegyede fontosnak tartja.** Az eredményesség percepciója már változatosabb képet mutat, a megkérdezettek fele értékeli azt valamilyen szinten eredményesnek.
- **A felmérés résztvevőinek 17 százaléka számolt be olyan civil segítségnyújtásról, amit személyesen ő vagy rokona, ismerőse kapott.** Nem ismétlődött meg a 2023-as felmérésünk kiugróan magas eredménye (44%), a mostani adat a 2021-es kutatás mintázatát követi. Ugyanakkor a civilektől kapott segítség említésének visszaesése nem járt együtt a civileknek nyújtott támogatási kedv csökkenésével. A szervezeteket valamilyen formában segítők aránya megegyezik a két évvel ezelőtti mért értékkel.
- **Az 1 százalékos jövedelemadó-felajánlók 40 százaléka mindig ugyanazt a civil szervezetet támogatja.** Ugyanennyien vannak, akik időnként változtatnak, rendszeresen pedig csupán 13 százalék váltogatja a támogatott szervezeteket. A felajánlás elmaradása mögött nem rajzolódott ki többségi akadályozó tényező. Azok között, akik rendelkezhetek volna jövedelemadójuk 1 százalékaival, de nem tették, 30 százalék egyszerűen elfelejtette a felajánlást, 22 százalék nem maga készíti a bevallását, további 21 százalék pedig nem ismer megfelelő civil szervezetet. Az is kiderült, hogy a rendelkezési hajlandóság nem függ attól, hogy az adózóknak van-e Ügyfélkapu vagy DÁP regisztrációjuk.
- **A megkérdezettek 52%-a szerint a kormány ellenséges a civilekkel, míg csupán 19% látja barátságosnak a viszonyt.** A tiszások háromnegyede ellenségesnek értékeli a kormány hozzáállását, míg a kormánypárti szavazóknak csak 31 százaléka vélekedik hasonlóan. A hozzáállást ellenségesnek érzékelők nagy többsége a kormányt okolja: 53 százalék szerint döntően, további 30 százalék szerint pedig nagyobb részt miatta mérgesedett el a viszony. A hozzáállást ellenségesnek látó fideszeseknek is a 36 százaléka elsősorban az Orbán-kormányt tartja ezért felelősnek. A TISZA szavazói lényegében kivétel nélkül így vélekedtek. A pártszimpátia nem csak ebben a kérdésben jelentett törésvonalat a vélemények között. A kormánypárti szavazók a tiszásokhoz képest kevésbé támogatják, hogy a civil szervezetek megnyilvánuljanak közéleti kérdésekben, vagy felhívják a figyelmet az állami szervek, a kormány hiányosságaira, és általánosságban is kevésbé tartják fontosnak a civilek által végzett munkát. Ez ugyanakkor elsősorban ideológiai szinten jelenik meg, a felmérésünkben a civil szervezeteknek nyújtott támogatást illetően nem tapasztaltunk eltérést a két pártpreferencia-csoport között.

3. Civil szervezetek fogalma, ismertsége

Konkrét szervezet megnevezése

Felvezetésként, a korábbi felmérésekhez hasonlóan, arra kértük a résztvevőket, hogy nevezzenek meg egy általuk ismert civil szervezetet. Az online kitöltött, valamint a telefonos kérdezőbiztosok által rögzített válaszokat az elemzés során megpróbáltuk beazonosítani. Ez alapján a megkérdezettek kicsit több mint fele említett konkrét civil szervezetet, jellemzően valamilyen alapítványt vagy egyesületet. A három legtöbbször említett szervezet a Magyar Máltai Szeretetszolgálat (55 említés), a Magyar Vöröskereszt (40 említés) és a Társaság a Szabadságjogokért (40 említés). Tíz olyan további szervezet volt, amelyet legalább tíz megkérdezett említett. Ezek a következők: Magyar Ökumenikus Segélyszervezet (25); Országos Mentőszolgálat Alapítvány (25); Greenpeace Magyarország Egyesület (24); Amnesty International Magyarország (19); Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (17); Oltalom Karitatív Egyesület (16); Magyar Helsinki Bizottság (14); NANE Egyesület (13); Civil Összefogás Fórum (11); Utcáról Lakásba Egyesület (10). Összességében a válaszadók 159 különböző szervezetet neveztek meg, ami a legmagasabb érték az eddigi felmérések közül.

Civil szervezetek spontán említése

A válaszok típusainak százalékos megoszlása a teljes mintában, összehasonlítva a két korábbi felmérés során kapott eredményekkel (2019-ben máshogy tettük fel ezt a kérdést).

	2025	2023	2021
Megnevezett konkrét civil szervezetet	52	49	45
Csak témát, tevékenységet, csoportot említett	7	22	17
Nem civil szervezetet nevezett meg	2	7	3
Nem tudott, nem is próbált megnevezni civil szervezetet	39	22	35

A megkérdezettek 7 százaléka konkrét szervezetet nem tudott felidézni, csak a tevékenységükre emlékezett. További 2 százalék pedig nem civil szervezetet nevezett meg. 39% egyáltalán nem nevezett meg sem szervezetet, sem tevékenységet.

A korábbi felmérésekhez képest 2025-ben volt a legnagyobb a konkrét szervezet megnevezők aránya. Kevesebben voltak viszont, akik csak körülírni tudták a tevékenységet. Emiatt magasabb azoknak az aránya is, akik nem tudtak és meg sem próbáltak megnevezni valamilyen civil szervezetet.

Civil szervezetektől elvárt tevékenységek

Miután a bevezető kérdéssel ráhangoltuk a felmérés résztvevőit a kutatási témára, a civil szervezetek bizonyos tevékenységeinek fontosságáról kérdeztük őket. 0-10-es skálán értékelhették, hogy mennyire tartják fontosnak a felsorolt tevékenységeket.

Első helyen a rászoruló társadalmi csoportok segítése végzett: a megkérdezettek 49%-a értékelte ezt 10-es fontosságra, további 38% pedig a 7-9 válaszlehetőség valamelyikét jelölte be. Ezt követte a nem (feltétlen) rászoruló, de másoknak segíteni szándékozó embereket segítő aktivitás. Ezt 39% tartotta nagyon fontosnak, további 38% pedig fontosnak (7-9-es érték). Az aktuálpolitikához közelebb álló tevékenységek ehhez képest némileg elmaradnak, de ezek esetében is egyértelmű többségben vannak

az ezt inkább fontosnak tartó vélemények (7-10 válaszok). A mostani felmérésben új kérdésként emeltük be a radikálisabb eszközök (pl. tiltakozó akció, sztrájk, blokád, polgári engedetlenség) alkalmazásának megítélését. Ezt tartják a legkevésbé fontosnak a válaszadók: 43 százalék adta a 7-10 értékek valamelyikét. 35 százalék inkább a közbűlő (4-6 válaszok), semlegesebb álláspontot képviselte, 22 százalék volt, aki inkább nem tartotta ezt a fajta tevékenységet fontosnak.

Tevékenységek fontosságának megítélése

A válaszok átlaga a 0-10 skálán, ahol a nagyobb érték jelent nagyobb fontosságot, a felmérés négy hulláma során. A kérdés szövege így hangzott: „Most felsorolok különféle tevékenységeket, és kérem, mindegyikről mondja meg, mennyire tartja fontosnak, hogy a civil szervezetek foglalkozzanak ezekkel. A 0 jelenti, hogy egyáltalán nem fontos, a 10 pedig azt, hogy nagyon fontos.” Az előző felmérések adatainál zárójelben feltüntettük a tevékenységek fontossági sorrendjét.

	2025	2023	2021	2019
Segítsék a rászoruló társadalmi csoportokat	8,59	7,86 (1)	7,81 (2)	7,74 (1)
Biztosítsanak lehetőséget, teret azoknak az aktív állampolgároknak, akik részvételükkel, támogatásukkal szeretnének tenni a közös érdekében	8,05	7,50 (2)	7,82 (1)	7,72 (2)
Indítsanak petíciót, gyűjtsenek aláírásokat közérdekű ügyekben	7,39	7,02 (4)	6,87 (4)	7,14 (3)
Fejezzék ki álláspontjukat országos közéleti kérdésekben	7,18	7,06 (3)	6,96 (3)	7,03 (4)
Foglalmazzanak meg javaslatokat, tanácsokat politikusok, állami intézmények számára	6,92	6,82 (5)	6,36 (5)	6,91 (5)
Változást kényszerítsenek ki egy közügyben akár radikálisabb eszközökkel is (pl. tiltakozó akció, sztrájk, blokád, polgári engedetlenség)	5,95			

A fő demográfiai jellemzők tekintetében néhány szignifikáns különbséget mértünk: a diplomások a legtöbb tevékenységet az alacsonyabb végzettségűekhez képest fontosabbnak tartják. A budapestiek a máshol élőkhez képest fontosabbnak tartják a radikálisabb eszközök igénybevételét annak érdekében, hogy közügyekben változást kényszerítsenek ki a civilek. A korcsoportok között a rászoruló társadalmi csoportok megsegítését a legidősebbek gondolják a legfontosabbnak.

A tevékenységek fontosságának megítélése jelentősen eltér a két fő pártpreferencia-csoportban. Egyedül a rászoruló társadalmi csoportok segítése az, amelyet egyformán tartanak nagyon fontosnak a tiszások és a fideszesek is. A többi öt tevékenység mindegyikét a TISZA szavazói fontosabbnak tartják, mint a Fidesz szavazói. A legnagyobb eltérés nem meglepő módon a leginkább radikális tevékenység megítélésében van. Míg a tiszások 66 százaléka tartja inkább fontosnak (7-10 válaszok) azt, hogy a civil szervezetek közügyekben radikálisabb eszközökkel kényszerítsenek ki változást, a fideszesek körében csupán 21 százalék gondolkozik így.

Az öt tevékenység fontossági sorrendje nem változott érdemben a négy felmérési hullám során. Az első kettő, valamint az ötödik helyre minden esetben ugyanazok a területek kerültek. Csak a petíciók, aláírásgyűjtések szervezése és a közéleti kérdésekben való megnyilvánulás cserélt helyet.

A felmérés további részeihez lényegesnek tartottuk, hogy a megkérdezettek ugyanazt értsék civil szervezet alatt. Annak érdekében, hogy ez minél inkább egyértelmű és egységes legyen, az alábbi, a

korábbi kutatásokban szereplőnél némileg bővített meghatározást olvastuk fel, mutattuk meg a résztvevőknek:

„A civil szervezetek jellemzően egyesületek vagy alapítványok, nonprofit módon működnek, és társadalmi kérdésekkel foglalkoznak. Olyan csoportokat képviselnek, mint a gyerekek, idősek, nők, a beteg, fogyatékkal élő, hátrányos helyzetű vagy otthontalan emberek, romák és más kisebbségek, LMBT csoportok, menekültek, nagycsaládosok, határon túliak. Civil kezdeményezés lehet a közeli játszótér közösségi felújítása, ételosztás a rászorulóknak, egy női klub indítása a helyi közösségi házban, egy tüntetés szervezése egy környezetszennyező üzem megépítése ellen vagy ingyenes jogsegély nyújtása az állami visszaélésekkel szemben. Ezek a szervezetek az élet minden területén jelen vannak, legyen szó szabadidős programról, kultúráról, a rászorulóknak nyújtott segítségről, jogaink védelméről vagy az állatok és a természet védelméről. A következő kérdések az ilyen civil szervezetekre vonatkoznak.”

4. A civil szervezetek munkájának megítélése

A mostani felmérésben első alkalommal vizsgáltuk azt, hogy a civil szervezetek munkáját mennyire tartják az emberek a társadalom számára fontosnak, illetve mennyire vélik azt eredményesnek. A kérdésfeltevéskor hangsúlyoztuk, hogy nem egy-egy konkrét szervezet megítélésére vagyunk kíváncsiak, hanem a civil szféra egészére.

A megkérdezettek bő háromnegyede fontosnak tartja a civilek által végzett munkát. A fő demográfiai jellemzők (nem, életkor, településtípus, iskolázottság) közül egyedül az iskolázottság egyes csoportjaiban tapasztaltunk érdemi eltéréseket: minél iskolázottabb valaki, annál fontosabbnak tartja a civil szervezetek munkáját. A pártszimpátia komoly törésvonalat jelent, a tiszások 63 százaléka véli társadalmilag nagyon fontosnak a civilek munkáját, míg a fideszesek csak 32 százaléka.

Vélemények a civilek szervezetek munkájának fontosságáról

Százalékos arányok a teljes mintában és a két nagy pártválasztói csoportokban. A kérdés pontos szövege így hangzott: „Ön szerint a civil szervezetek munkája mennyire fontos a társadalom számára? Kérem, most ne egy-két konkrét szervezetre gondoljon, hanem általánosságban a civil szféra egészére.”

	5-nagyon fontos	4	3	2	1-egyáltalán nem fontos	Összesen
Teljes minta	48	29	17	4	2	100
Fidesz-szavazók	32	34	22	8	4	100
TISZA-szavazók	63	22	12	1	1	100

A civilek által végzett munka eredményességének a percepciója erős hármasként értékelhető – legalábbis az ötös skálán mért válaszok 3,5-es átlaga ezt jelzi. Csupán a megkérdezettek 16%-a véli nagyon eredményesnek az elvégzett munkát. Még kevesebben vannak, akik egyáltalán nem, vagy inkább nem tartják eredményesnek (sorrendben 4, illetve 10 százalék). A legtöbben a középső válaszopciót (36%) és az inkább eredményes lehetőséget (34%) jelölték meg.

Az eredményesség megítélésében eltűnnek a fontosság kapcsán talált eltérések. Sem a demográfiai jellemzők, sem a pártpreferencia csoportjain belül nem tapasztaltunk érdemi különbségeket.

Vélemények a civil szervezetek munkájának eredményességéről

Százalékos arányok a teljes mintában és a két nagy pártválasztói csoportban. A kérdés pontos szövege így hangzott: „És a civilek által végzett munkát mennyire tartja eredményesnek?”

	5-nagyon eredményes	4	3	2	1-egyáltalán nem eredményes	Összesen
Teljes minta	16	34	36	10	4	100

A fontosságra és az eredményességre adott válaszok együttes vizsgálata azt mutatja, hogy viszonylag sokan vannak azok (a megkérdezettek 41%-a), akik mindkét kérdésre legalább a 4-es választ jelölték meg, azaz fontosnak és eredményesnek is gondolják a civilek munkáját. Kifejezetten lesújtó véleménye csupán 2 százaléknak van, ők sem fontosnak, sem eredményesnek nem gondolják a civilek munkáját.

Fontosság és eredményesség

A két kérdésre adott válaszok megoszlása. (Pl. a megkérdezettek 17 százaléka 5-öst adott a fontosságra és 4-est az eredményességre.

	1-egyáltalán nem eredményes	2	3	4	5-nagyon eredményes
1-egyáltalán nem fontos	1%	0%	0%	1%	0%
2	0%	1%	1%	1%	0%
3	1%	3%	7%	5%	1%
4	1%	3%	13%	10%	3%
5-nagyon fontos	2%	3%	14%	17%	11%

5. A civil szervezetek és a civilek kapcsolata

A civil szervezetek a civilek életében

A szervezetek és az emberek interakciójának két lehetséges iránya közül először azt vizsgáltuk, hogy történt-e a civil szervezetek részéről segítségnyújtás. A megkérdezettek 17%-a emlékezett olyanra a megelőző három évből, hogy egy civil szervezet segítette személyesen őt vagy egy rokonát, ismerőst. A legtöbben (9%) arra emlékeztek, hogy egy rokonuk kapott segítséget civilektől, 7 százalék említette, hogy van olyan ismerőse, aki kapott segítséget, míg konkrétan a megkérdezettnek adott segítség 3 százaléknál fordult elő. A fővárosban élők az ország többi területén lakókhöz képest némileg magasabb arányban (23%) számoltak be civilektől kapott segítségről. A Fidesz szavazói pedig a tiszásokhoz képest említettek gyakrabban ilyen esetet (20, illetve 13 százalékuk).

A korábbi felmérésekhez viszonyítva a mostani arányok leginkább a 2021-es felmérés során tapasztaltakhoz hasonlítanak. A 2023-as felmérésben kapott magas említettségi adatok nem ismétlődtek meg.

Civil szervezetektől kapott segítség említése

A három viszonylat (személyes, rokoni, ismerősi) említettsége, százalékban. A kérdés így hangzott: „Az elmúlt három évben segítette-e valamilyen civil szervezet személyesen Önt vagy valamely rokonát, ismerőst? Több választ is megjelölhet!”

	2025	2023	2021	2019
Személyes segítséget kapott.	3	12	5	7
Egy rokona kapott segítséget.	9	8	4	5
Egy ismerőse kapott segítséget.	7	27	8	5
Legalább egy segítségnyújtást említett.	17	44	16	11

A civilek a civil szervezetek életében

Civil szervezeteknek nyújtott támogatás, segítség

A résztvevőket arról is kérdeztük, hogy segítettek-e valamilyen formában civil szervezetet a megelőző három évben. A korábbi felmérésekhez hasonlóan most is hét lehetőséget adtunk meg, ezekből lehetett akár többet is megjelölni. A megkérdezettek 82 százaléka nevezett meg legalább egy módot, így a *segítők* aránya lényegében megegyezik a 2023-as felmérésben kapott értékkel. Tehát, bár a civilektől kapott segítség említése a két évvel korábbi felméréshez képest visszaesett, ez nem járt együtt a civileknek nyújtott támogatási kedv csökkenésével. A segítők aránya a nők körében magasabb, illetve a megyei jogú városokban és a falvakban élők is többen említettek legalább egy típusú segítségnyújtást azoknál, akik Budapesten vagy a kisebb városokban élnek.

Civil szervezetek támogatása, segítése a felmérést megelőző három évben

Százalékos arányok a teljes mintában. Mivel a válaszadók több lehetőséget is bejelölhettek, az értékek összege meghaladja a 100 százalékot. A kérdés pontos szövege a következő volt: „Az elmúlt három évben Ön segítette-e vagy részt vett-e civil szervezet munkájában? Ha igen, ez milyen jellegű volt?”

	2025	2023	2021	2019
Jövedelemadója 1%-át ajánlotta fel civil szervezetnek.	42	26	20	21
Pénzbeli adományt juttatott civil szervezetnek.	31	12	11	12
Nem pénzbeli adományt juttatott civil szervezetnek.	31	14	5	9

	2025	2023	2021	2019
Önkéntes munkával segített civil szervezetet.	13	8	3	7
Jelenleg is tagja civil szervezetnek.	6	3	2	3
Tagja volt civil szervezetnek.	5	1	1	2
Továbbította civil szervezet felhívását (pl. elmondta ismerőseinek, megosztotta Facebookon).	43	33	8	10
'Segítők' aránya (akik legalább egy módon segítettek civil szervezetet).	82	81	36	36

Az adományozók aránya látványosan nőtt a korábbi felmérésekhez képest. Egyaránt 31-31 százalék jelezte, hogy pénzbeli vagy nem pénzbeli adományt juttatott el civil szervezeteknek. Az 1%-os SZJA-felajánlást a megkérdezettek 42 százaléka jelölte meg, ami kiugró a korábbi felmérésekhez viszonyítva. Bár a felajánlók [hivatalos száma](#) a 2023-2025 közötti időszakban némileg meghaladta a 2021-2023 közötti létszámot, messze nem ilyen mértékben. Az önbevallás pontatlanságára utal, hogy azok között is voltak 1%-os SZJA-felajánlók, akiknek egy másik, kontrollként feltett kérdés alapján nem volt adóköteles jövedelmük. A 2023-as méréshez képest mostanra minden támogatási forma említettsége emelkedett, ugyanakkor a segítők aránya, tehát akik legalább egy formát említettek, nem változott. Ez azért lehetséges, mert a mostani adatfelvételnél a megkérdezettek jellemzően több támogatási formát jelöltek meg. Ennek egyik oka lehet az adatfelvétel megváltozott módja is.

Az egyes támogatási formák közül a civilek felhívásait az idősebb korosztály és az alacsonyabban iskolázottak gyakrabban osztják meg, mint a fiatalabbak és az érettségizettek, diplomások. Pénzbeli adományozásról és a jövedelemadójuk 1 százalékának felajánlásáról legnagyobb arányban a diplomások számoltak be.

A segítséget hátráltató tényezők

Megpróbáltunk utánajárni annak, hogy melyek a civil szervezetek számára nyújtott támogatás gyakoribb hátráltató tényezői. Erről megkérdeztük a *nem segítők*et, azaz azokat, akik a korábbi kérdés során egyetlen támogatási formát sem jelöltek meg. Egy előre megadott listából választhatták ki azokat a tényezőket, amelyek közrejátszottak abban, hogy nem segítették, támogatták a civil szervezetek munkáját.

A legtöbbet említett hátráltató tényező a pénzhány, a *nem segítők* 32%-a jelölte meg. Ezt az időhiány követi 27 százalékos említéssel. Az első kettőhöz képest a harmadik leggyakoribbnak bizonyult okot, a megfelelő civil szervezet ismeretének a hiányát, sokkal kevesebben (19%) nevezték meg.

A pénzhány volt a leggyakoribb hátráltató tényező a 2023-as és a 2021-es felmérésekben is. Az időhiány, ami most a második legtöbbet említett ok, korábban a 6-7. helyen szerepelt. A megfelelő szervezet ismeretének a hiánya a korábbi első és második pozícióból most kissé hátrébb sorolódott.

Civil szervezetek támogatását, segítségét hátráltató tényezők

Százalékos arányok a *nem segítők* (akik a korábbi kérdésre egyetlen támogatási formát sem jelöltek meg) körében. Mivel a válaszadók több lehetőséget is bejelölhettek, az értékek összege meghaladja a 100 százalékot. A korábbi kutatásoknál az említettség sorrendet tüntettük fel zárójelben.

	2025	2023	2021	2019
Nem volt rá pénze.	32	42 (1)	49 (2)	39 (2)
Nem volt rá ideje.	27	17 (7)	28 (6)	25 (7)
Nem ismeri a megfelelő civil szervezetet.	19	41 (2)	51 (1)	48 (1)
Nem gondolja, hogy az ő részvétele, támogatása érdemben segítené a szervezet munkáját.	13	40 (3)	39 (3)	33 (3)
Nem bízik a civil szervezetekben.	13	26 (5)	32 (5)	28 (4)
Nem tartja hatékonnak a civil szervezetek tevékenységét.	10	25 (6)	27 (7)	27 (5)
Nem érdeklik azok az ügyek, amelyekkel a civil szervezetek foglalkoznak.	7	29 (4)	34 (4)	26 (6)

A jövőbeli támogatás lehetséges formái

Arról is kérdeztük a felmérés résztvevőit, hogy milyen formában tartják elképzelhetőnek a támogatást. Ennél a kérdésnél ugyanazokat a válaszlehetőségeket ajánlottuk fel, mint a retrospektív támogatásról szóló kérdés során.

A megkérdezettek 87%-a nyitott rá, hogy a jövőben valamilyen formában támogassa a civil szervezetek munkáját. Csupán 13% százalék zárkózott el teljesen, ők egyetlen felajánlott módot sem jelöltek meg. A legtöbbet említett támogatási forma az SZJA-felajánlás volt, 55% lenne nyitott rá. Utóbbiak körében magas (47%) azoknak az aránya, akik korábban még nem éltek ezzel a lehetőséggel. A pénzbeli adományozás lehetőségét 36 százalék látja vállalhatóan. A nők és a magasabban iskolázottak körében tapasztaltunk magasabb hajlandóságot.

A két évvel korábbi felméréshez viszonyítva a potenciális segítők aránya lényegében stagnált az akkor tapasztalt magas szinten. A konkrét módok közül csak a felhívások terjesztésének említettsége csökkent. Legnagyobb mértékben az 1% felajánlására való nyitottság emelkedett.

Ha a jövőben segítené egy civil szervezet munkáját, akkor azt milyen formában tartja elképzelhetőnek?

Említettségi arányok a teljes mintában, százalékban. Több választ is meg lehetett jelölni, emiatt a százalékok összege több mint 100.

	2025	2023	2021	2019
Tagként venne részt a civil szervezet munkájában.	8	3	3	7
Önkéntes munkával segítené a civil szervezetet.	21	16	11	22
Pénzbeli adománnyal támogatná.	36	16	18	23
Nem pénzbeli adománnyal támogatná.	21	19	15	24
Jövedelemadója 1%-át ajánlaná fel.	55	31	35	41
Továbbítaná a felhívásait (pl. elmondaná ismerőseinek, megosztaná a Facebookon).	29	37	20	26
Potenciális <i>segítő</i> (legalább egy formát megjelölt).	87	89	68	70

Az SZJA 1%-os felajánlása

A mostani felmérésben új elemként vizsgáltuk az 1%-os felajánlás elmaradásának lehetséges okait. Ehhez először beazonosítottuk azt a csoportot, amely elvileg rendelkezhetett volna, de nem tette. Azokat a válaszadókat választottuk ki, akiknek 2024-ben volt adóköteles jövedelmük, és nem említették, hogy a megelőző három évben felajánlották volna civil szervezetnek adójuk 1 százalékát. Az összes megkérdezett 36 százaléka került ebbe a csoportba. Csak tőlük megkérdeztük, hogy a felsorolt hátráltató tényezők közül melyik volt az, amelyik elsősorban akadályozta a rendelkezést.

Elsősorban melyik tényező akadályozta abban, hogy felajánlja jövedelemadója 1%-át valamely civil szervezetnek?

Említettési arányok azok körében, akik korábban nem rendelkeztek, de volt adóköteles jövedelmük, százalékban.

	%
Elfelejtettem.	30
Az adóbevallásomat nem láttam, nem én készítem el.	22
Nem ismerek olyan civil szervezetet, amelyiknek szívesen adnám a jövedelemadóm 1 százalékát.	21
Nem tudtam erről a lehetőségről.	16
Nem tartom fontosnak az 1% felajánlását.	10

Nem rajzolódott ki többségi akadályozó tényező. A csoport 30 százaléka elfelejtette a felajánlást. 22 százalék nem maga készíti el a bevallását. További 21 százalék pedig nem ismer megfelelő civil szervezetet. Relatív kevesen voltak (16%), akik elsősorban a lehetőség nem ismeretére hivatkoztak és mindössze 10 százalék volt, aki azért nem rendelkezett, mert nem tartja azt fontosnak. Az eredmények azt jelzik, hogy a jövőbeni kampányokban érdemes több szempontra, az emlékeztetésre és a tájékoztatásra is hangsúlyt fektetni.

Az elektronikus ügyintézéshez való hozzáférés megléte vagy éppen hiánya befolyásolhatja az SZJA 1 százalékának felajánlását. A felmérésünk eredményei ugyanakkor azt mutatják, hogy a rendelkezési hajlandóság nem függ az Ügyfélkapu vagy a DÁP regisztráció meglététől. Ugyanis az adóköteles jövedelemmel rendelkezők közül az Ügyfélkapu/DÁP regisztráltaknak éppúgy az 50 százaléka említett felajánlást a korábbi három évből, mint azoknak, akik nem tudnak e-ügyintézkést intézni.

Az adójuk 1 százalékával nem rendelkezők után a korábbi felajánlóktól azt kérdeztük meg, hogy mennyire változtatják azt, hogy melyik szervezetet támogatják. A rendelkezők 40 százaléka nem változtat, mindig ugyanannak a szervezetnek küldi az 1 százalékot. Szinte ugyanennyien (39%) vannak azok, akik időnként más szervezetet választanak. 13 százalék minden évben változtat a támogatott szervezeten. 8 százalékuknak még nem volt mihez viszonyítani, mert 2025-ben először rendelkezett adójáról.

A nők és az idősebbek hajlamosabbak mindig ugyanazt a szervezetet támogatni, míg a férfiakra és a diplomásokra jobban jellemző, hogy időnként változtatnak.

Változtatja évről évre, hogy melyik civil szervezetnek ajánlja fel az adója 1%-át?

Említettségi arányok azok körében, akik korábban rendelkeztek adójuk 1%-ával valamely civil szervezet javára, százalékban.

	%
Mindig ugyanannak adom.	40
Nem mindig ugyanannak adom, időnként változtatok.	39
Minden évben más szervezetnek adom.	13
Idén először ajánlottam fel az adóm 1%-át.	8

6. A civil szervezetek és a politika kapcsolata

A civil szervezetek és a politika viszonyának megítéléséről szóló első kérdésünkben arra voltunk kíváncsiak, hogy a civil szerephez illeszkedőnek gondolják-e a kormánnyal, az állami szervekkel szemben megfogalmazott kritikát (azt, hogy tevékenységükkel felhívják a figyelmet az állami szervek, a kormány hiányosságaira), vagy inkább azzal értenek egyet, hogy a civileknek nem dolguk a kormány vagy az állami szervek kritizálása. A megkérdezettek nagy többsége (69%) fontosnak tartja ezt a szerepet, 31 százalék viszont úgy gondolta, hogy ez nem dolga a civileknek. A 2023-as felmérés során szinte pontosan ugyanezt az arányt mértük (70-30), azaz nem változott ennek a szerepkörnek a megítélése.

A véleményeket jelentősen befolyásolta a pártszimpátia. A tiszások 85%-a vélte fontosnak a kritikus szerepet, míg a fideszeseknek a 47%-a. Utóbbi tábor tehát erősen megosztott ebben a kérdésben, nincs meghatározó álláspont sem pro, sem kontra. A két évvel ezelőtti felméréshez képest némileg csökkent a fideszesek körében a civilek ilyen jellegű, kritikus szerepének támogatottsága, akkor még 53% tartotta ezt fontosnak.

Vélemények a civilek és a politika viszonyáról

Százalékos arányok a teljes mintában és a két nagy pártválasztói csoportokban. A kérdés pontos szövege így hangzott: „Egyes vélemények szerint (1) fontos, hogy a civil szervezetek tevékenységükkel felhívják a figyelmet az állami szervek, a kormány hiányosságaira, hibáira, mások szerint (2) a civileknek nem dolguk az állami szervek, a kormány kritizálása. Ön melyik állítással ért inkább egyet?”

	Fontos, hogy a civil szervezetek tevékenységükkel felhívják a figyelmet az állami szervek, a kormány hiányosságaira	A civileknek nem dolguk az állami szervek, a kormány kritizálása	Összesen
Teljes minta	69	31	100
Fidesz-szavazók	47	53	100
TISZA-szavazók	85	15	100

Most először vizsgáltuk a kormányzat civilekhez való hozzáállásának percepcióját. A megkérdezettek bő fele (52%) szerint a kormány ellenséges a civilekkel, csupán 19% látja ellentétesen, barátságosnak a viszonyt. A pártpreferencia nagyban hat a vélekedésre: a tiszások háromnegyede ellenségesnek értékeli a kormány hozzáállását, míg a kormánypárti szavazóknak a 31 százaléka vélekedik hasonlóan. A Fidesz-szavazóinak válaszai tökéletes szimmetriát mutatnak: a 'nagyon' és az 'inkább' válaszok aránya ugyanannyi, 8, illetve 23 százalék, az ellenséges és a barátságos viszonylatban egyaránt.

A kormány civil szervezetekhez való hozzáállásának percepciója

Százalékos arányok a teljes mintában és a két nagy pártválasztói csoportokban. A kérdés pontos szövege így hangzott: „Milyennek látja a kormány hozzáállását a civil szervezetekhez? Kérem, az ötös skálán válaszoljon, ahol az 1-es jelentse azt, hogy nagyon ellenséges, az ötös pedig azt, hogy nagyon barátságos.”

	1-nagyon ellenséges	2	3	4	5-nagyon barátságos
Teljes minta	26	26	28	14	5
Fidesz-szavazók	8	23	38	23	8
TISZA-szavazók	47	28	15	7	3

A hozzáállást ellenségesnek látók esetében némileg mélyebbre fúrtunk, és megkérdeztük, hogy szerintük ki miatt alakult ki az ellenséges hozzáállás. A nagy többség, 83%, a kormányt okolja: 53 százalék szerint döntően, további 30 százalék szerint pedig nagyobb részt miatta mérgesedett el a viszony. A hozzáállást ellenségesnek látó fideszeseknek is a 36 százaléka ezért elsősorban az Orbán-kormányt tartja felelősnek. A tiszások lényegében kivétel nélkül így vélekedtek.

Az ellenséges hozzáállás felelőse(i)

Százalékos arányok a teljes mintában és a két nagy pártválasztói csoportokban azok körében, akik nagyon ellenségesnek, vagy inkább ellenségesnek látták a kormány hozzáállását a civilekhez. A kérdés pontos szövege így hangzott: „Ki miatt alakult ki ez az ellenséges hozzáállás?”

	döntően a civil szervezetek miatt	nagyobb részt a civil szervezetek miatt, kisebb részt a kormány miatt	a civil szervezetek és a kormány egyformán felelősek érte	nagyobb részt a kormány miatt, kisebb részt a civil szervezetek miatt	döntően a kormány miatt
Teljes minta	5	5	8	30	53
Fidesz-szavazók	17	26	21	14	22
TISZA-szavazók	2	0	2	24	71

Függelék - a kutatás kérdőíve

Q01. Kérem nevezzen meg egy civil szervezetet. Nem baj, ha nem emlékszik pontosan a nevére. [NYITOTT KÉRDÉS]

Q02. Most felsorolok különféle tevékenységeket, és kérem, mindegyikről mondja meg, mennyire tartja fontosnak, hogy a civil szervezetek foglalkozzanak ezekkel. A 0 jelentse azt, hogy egyáltalán nem fontos, a 10 pedig azt, hogy nagyon fontos.

- Fogalmazzanak meg javaslatokat, tanácsokat politikusok, állami intézmények számára.
- Segítsék a rászoruló társadalmi csoportokat.
- Indítsanak petíciót, gyűjtsenek aláírásokat közérdekű ügyekben.
- Fejezzék ki álláspontjukat országos közéleti kérdésekben.
- Biztosítsanak lehetőséget, teret azoknak az aktív állampolgároknak, akik részvételükkel, támogatásukkal szeretnének tenni a közjó érdekében.
- Változást kényszerítsenek ki egy közügyben akár radikálisabb eszközökkel is (pl. tiltakozó akció, sztrájk, blokád, polgári engedetlenség)

[FOGALOM EGYÉRTELMEZŐSÍTÉS. OLVASD FEL.] A civil szervezetek jellemzően egyesületek vagy alapítványok, nonprofit módon működnek, és társadalmi kérdésekkel foglalkoznak. Olyan csoportokat képviselnek, mint a gyerekek, idősek, nők, a beteg, fogyatékkal élő, hátrányos helyzetű vagy otthontalan emberek, romák és más kisebbségek, LMBT csoportok, menekültek, nagycsaládosok, határon túliak. Civil kezdeményezés lehet a közeli játszótér közösségi felújítása, ételosztás a rászorulóknak, egy női klub indítása a helyi közösségi házban, egy tüntetés szervezése egy környezetszennyező üzem megépítése ellen vagy ingyenes jogsegély nyújtása az állami visszaélésekkel szemben. Ezek a szervezetek az élet minden területén jelen vannak, legyen szó szabadidős programról, kultúráról, a rászorulóknak nyújtott segítségről, jogaink védelméről vagy az állatok és a természet védelméről. A következő kérdések az ilyen civil szervezetekre vonatkoznak.

Q03. Az elmúlt három évben segítette-e valamilyen civil szervezet személyesen Önt vagy valamely rokonát, ismerőst? Több választ is megjelölhet!

- személyesen engem
- egy rokonomat
- egy ismerősome

Q04. Az elmúlt három évben Ön segítette-e vagy részt vett-e civil szervezet munkájában? Ha igen, ez milyen jellegű volt? Több választ is megjelölhet!

- jelenleg is tagja vagyok civil szervezetnek
- tagja voltam civil szervezetnek
- önkéntes munkával segítettem civil szervezetet
- pénzbeli adományt juttattam civil szervezetnek
- nem pénzbeli adományt juttattam civil szervezetnek
- jövedelemadóm 1%-át ajánlottam fel civil szervezetnek
- továbbítottam civil szervezet felhívását (pl. elmondtam ismerőseimnek, megosztottam Facebookon)

[CSAK AKKOR KÉRDEZD, HA AZ ELŐZŐ KÉRDÉSNÉL EGYET SEM EMLÍTETT!]

Q05. Most felsorolok néhány tényezőt, ami hátráltathatta abban, hogy az elmúlt időszakban segítse, támogassa, vagy részt vegyen civil szervezet munkájában. Kérem, mindegyikről mondja meg, hogy igaz-e Önre, vagy nem igaz!

- nem volt rá ideje
- nem volt rá pénze
- nem érdeklik azok az ügyek, amelyekkel a civil szervezetek foglalkoznak
- nem bízik a civil szervezetekben
- nem ismeri a megfelelő civil szervezetet
- nem tartja hatékonynak a civil szervezetek tevékenységét
- nem gondolja, hogy az Ön részvétele, támogatása érdemben segítené a szervezet munkáját

Q06. Most szeretnék feltenni néhány kérdést a személyi jövedelemadó 1%-ának felajánlásával kapcsolatban, ezért először azt szeretném megkérdezni, hogy volt-e Önnek 2024-ben adóköteles jövedelme?

- igen
- nem

[CSAK AKKOR KÉRDEZD, HA AZ ELŐZŐ KÉRDÉSNÉL IGENNEL VÁLASZOLT ÉS A Q04-NÉL NEM EMLÍTETTE AZ SZJA FELAJÁNLÁST!]

Q07. Most felsorolok néhány tényezőt, ami megakadályozhatta abban, hogy felajánlja a jövedelemadója 1%-át egy civil szervezetnek. Kérem, mondja meg, elsősorban melyik tényező akadályozta Önt!

- Nem tudtam erről a lehetőségről

[HA TUDOTT, AKKOR:]

- Nem ismerek olyan civil szervezetet, amelyiknek szívesen adnám a jövedelemadóm 1 százalékát
- Az adóbevallásomat nem láttam, nem én készítem el
- Nem tartom fontosnak az 1% felajánlását
- Elfelejtettem

[CSAK AKKOR KÉRDEZD, HA A Q04-NÉL EMLÍTETTE AZ SZJA FELAJÁNLÁST!]

Q08. Ön változtatja évről évre, hogy melyik civil szervezetnek ajánlja fel az adója 1%-át?

- mindig ugyanannak adom
- nem mindig ugyanannak adom, időnként változtatok
- minden évben más szervezetnek adom
- idén először ajánlottam fel az adóm 1%-át

Q09. Ha a jövőben segítené egy civil szervezet munkáját, akkor azt milyen formában tartja elképzelhetőnek? Kérem, válaszoljon a kártya segítségével! Több választ is megjelölhet.

- tagként vennék részt a civil szervezet munkájában
- önkéntes munkával segíteném a civil szervezetet
- pénzbeli adománnyal támogatnám
- nem pénzbeli adománnyal támogatnám
- jövedelemadóm 1%-át ajánlanám fel
- továbbítanám a felhívásait (pl. elmondanám ismerőseimnek, megosztanám a Facebookon).

Q10. Ön szerint a civil szervezetek munkája mennyire fontos a társadalom számára? Kérem, most ne egy-két konkrét szervezetre gondoljon, hanem általánosságban a civil szféra egészére. Az 1 jelentse azt, hogy egyáltalán nem fontos, az 5 pedig azt, hogy nagyon fontos.

Q11. És a civilek által végzett munkát mennyire tartja eredményesnek? Az 1 jelentse azt, hogy egyáltalán nem eredményes, az 5 pedig azt, hogy nagyon eredményes.

Q12. Egyes vélemények szerint

1. fontos, hogy a civil szervezetek tevékenységükkel felhívják a figyelmet az állami szervek, a kormány hiányosságaira, hibáira, mások szerint
2. a civileknek nem dolguk az állami szervek, a kormány kritizálása.

Ön melyik állítással ért inkább egyet?

Q13. Milyennek látja a kormány hozzáállását a civil szervezetekhez? Kérem, az ötös skálán válaszoljon, ahol az 1-es jelentse azt, hogy nagyon ellenséges, az ötös pedig azt, hogy nagyon barátságos.

[CSAK AKKOR KÉRDEZD, HA AZ ELŐZŐ KÉRDÉSRE 1-EST VAGY 2-EST VÁLASZOLT!]

Q14. Ki miatt alakult ki ez az ellenséges hozzáállás?

1. döntően a civil szervezetek miatt
2. nagyobb részt a civil szervezetek miatt, kisebb részt a kormány miatt
3. a civil szervezetek és a kormány egyformán felelős érte
4. nagyobb részt a kormány miatt, kisebb részt a civil szervezetek miatt
5. döntően a kormány miatt